ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.11.2023 г.
COM(2023) 703 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията съгласно Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор („Директива за отворените данни“)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията съгласно Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор („Директива за отворените данни“)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Директива (ЕС) 2019/1024 относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор[1] беше приета на 20 юни 2019 г. и влезе в сила на 16 юли 2019 г.

С Директива (ЕС) 2019/1024 се създава нормативната уредба за повторно използване както на информацията от обществения сектор, например информация от географско, статистическо или правно естество, както и от поземлени регистри, която се притежава от органи от обществения сектор или от определени публични предприятия, така и на публично финансирани научноизследователски данни. Тя има за цел да повиши социално-икономическия потенциал на информацията от обществения сектор, например правейки я по-лесно достъпна за новосъздадените предприятия и за малките и средните предприятия, увеличавайки предлагането на динамични данни и набори от данни с особено голямо икономическо въздействие и насърчавайки конкуренцията и прозрачността на информационния пазар. Това е една от мерките, предназначени да стимулират основаната на данни икономика на ЕС, както и развитието на изкуствения интелект.

С Директива (ЕС) 2019/1024 беше въведено понятието „набори от данни с висока стойност“. Те се определят като документи, чието повторно използване се свързва със значителни ползи за обществото и икономиката. Поради това те подлежат на отделен набор от правила, които гарантират, че са достъпни безплатно и са в машинночетими формати. Държавите членки трябва да ги предоставят чрез приложно-програмни интерфейси (ППИ) и когато е уместно, под формата на масиви от данни за изтегляне. Тематичният обхват на наборите от данни с висока стойност е посочен в приложение I към Директивата, в което са изброени шест тематични категории (геопространствени данни, наблюдение на Земята и околна среда, метеорологични данни, статистика, дружества и собственост на дружества и мобилност).

В Директива (ЕС) 2019/1024 се предвижда правомощието на Комисията да приема делегирани актове.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

С член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024 се предоставя на Комисията правомощието да приема делегирани актове за изменение на приложение I, като се добавят нови тематични категории набори от данни с висока стойност, за да се отрази технологичното и пазарното развитие. Съгласно член 15, параграф 2 от Директива (ЕС)

[1] Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (преработен текст) (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56—83).

2019/1024 правомощието се предоставя на Комисията за срок от 5 години, считано от 16 юли 2019 г. Комисията трябва да изготви доклад относно делегираното правомощие не по-късно от 9 месеца преди изтичането на 5-годишния срок. Срокът на делегираното правомощие се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЛЕГИРАНОТО ПРАВОМОЩИЕ

Съгласно член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024 се предоставя на Комисията правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 от същата директива за изменение на приложение I, като се добавят нови тематични категории набори от данни с висока стойност, за да се отговори на технологичното и пазарното развитие.

3.1. ИЗПОЛЗВАНО ПО ВРЕМЕ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРАВОМОЩИЕ

Досега Комисията не е използвала правомощието, предоставено ѝ съгласно член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024.

Шестте първоначални категории, предвидени в приложение I към Директива (ЕС) 2019/1024, предоставиха достатъчен тематичен обхват за изготвяне на първия списък с набори от данни с висока стойност. Поради това Комисията все още не упражни делегираното си правомощие да изменя приложение I и да добавя нови тематични категории набори от данни с висока стойност. Комисията ще вземе решение относно използването на делегираното правомощие, след като събере данни за прилагането от страна на държавите членки на първия списък с набори от данни с висока стойност. В хода на подготовката Комисията вече възложи проучване[2] с цел набелязване на възможни нови тематични категории.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията смята, че е необходимо мълчаливо продължаване на срока на делегираното правомощие, както е предвидено в член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024, за срок от пет години в съответствие с член 15, параграф 2 от нея. Това се дължи на евентуалната необходимост през следващите години да се включат нови тематични категории набори от данни с висока стойност въз основа на правомощието, предоставено съгласно член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024. Особено важно е да се осигури необходимата гъвкавост в нормативната уредба, за да може тя да е адаптирана към най-новото технологично и пазарно развитие и да се даде възможност на Комисията да обхваща нови тематични области на информацията в обществения сектор в бъдеще.

[2] Европейска комисия, Генерална дирекция „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“, Набелязване на теми за данни за разширяване на наборите от данни с висока стойност от обществения сектор — окончателно проучване, Служба за публикации на Европейския съюз, 2023 г., https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/3df0f526-2510-11ee-94cb-01aa75ed71a1.

С настоящия доклад Комисията изпълнява изискванията за докладване по член 15, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/1024.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да вземат под внимание настоящия доклад.